

m mosty

Královéhradecké diecéze Církve československé husitské
ročník 2 | číslo 4 | prosinec 2018

Ze vzpomínek vnučky Václava Klofáče | **3**
rozhovor

Záleželo na tom, kdo byl zrovna u moci | **8**
sestra Kubelková a rtyňský strom svobody

Mlha, mlha, světlo | **10**
podzimní zastavení

 KRÁLOVÉHRADECKÁ DIECÉZE
Církve československé husitské

Obsah

- rozhovor
- 3** ZE VZPOMÍNEK VNUČKY
VÁCLAVA KLOFÁČE
co dýchá našim životem
- 6** I KDYBY JE OKOLÍ MĚLO
POVAŽOVAT ZA BLÁZNA
k výročí republiky
- 7** OHLÉDNUTÍ ZA VÝROČÍM
100 LET REPUBLIKY
V KRÁLOVÉHRADECKÉM
SBORU KNĚZE AMBROŽE
sestra Kubeová a rtyňský
strom svobody
- 8** ZÁLEŽELO NA TOM, KDO
BYL ZROVNA U MOCI
povinná dávka poezie
- 9** KDYŽ VĚŽE ZAČNOU HRÁT
PŘED ZIMOU
podzimní zastavení
- 10** MLHA, MLHA, SVĚTLO
na diecézní katedře
- 10** PROŽIL JSEM BOŽÍ
ODPUŠTĚNÍ A LÁSKU...
diecézní den 2x jinak
- 11** STŘÍPKY POSTŘEHŮ
A DOJMŮ
- 12** DIECÉZNÍ DEN, TENTOKRÁT
V ČESKÉ SKALICI
letní setkání pro děti
a mládež
- 13** VRANICE 2018
DĚTSKÝ TÁBOR
V TRSTĚNICI
A PUTOVNÍ TÁBOR
PO JINDŘICHOHRADECKU
z nové publikace Kristus
vprostřed nás
- 14** ZASLÍBENÍ BOŽÍHO
ODPUŠTĚNÍ
z dění v diecézi
- 15** STALO SE
kalendárium
- 16** NĚKTERÁ SETKÁNÍ
V DIECÉZI

Slovo úvodem

„Tak už jdeme do finále a poslední tóny zní a možná přijde i kouzelník...“ zpívá se na konci jednoho staršího televizního pořadu. Ač nyní můžeme být lehce překvapeni, měli bychom se smířit s tím, že k nám pomalu a jistě přichází konec roku 2018. Co vše nám vykouzlil? Na to by zřejmě každý z nás odpovídal jinak. Mosty 4/2018 vám přináší zprávy o pestrobarevném dění v církvi v čase letošního podzimu. Najdete zde mimo jiné střípky z diecézního dne v České Skalici, milé vzpomínání sestry Růženy Kubeové ze Rтынě, malé zastavení u velkého výročí 100 let od vzniku Československa. Jsem rád za rozhovor se sestrou Milenou Kolářovou, která vzpomíná na svého dědečka Václava Klofáče, ministra první československé vlády.

Mosty nesou svědectví o setkáních v diecézi, o přípravě publikací a chvílích, které nám byly dány.

Rok 2018 jsme v diecézi nazvali „Rokem naděje“, chtěli jsme poutat naši pozornost k potřebě nutného ukotvení našich životů. Symbolem naděje je kotva. Pro další rok, který má rozeznít naše soustředění, je pro nás předestřen symbol srdce. Rok 2019 je Rokem lásky. Doufám, že až přijde nový rok, jako ten největší „kouzelník“, posílí naše nitro. Tak, abychom si mohli říci: „Rok víry, Rok naděje je za námi. Před námi a do všech časů stojí hledání pravdivosti naší lásky.“ O lásce se hodně mluví, celé naše jednání totiž vychází z lásky, která bývá různě nastavená i pokřivená. Přeji vám i sobě, sestry a bratři, aby každý den, do něhož se probudíme, byl spojen s úsilím o blízkost k Bohu i k lidem. Aby láska změnila naše srdce i svět.

VÁŠ BISKUP PAVEL

Nebeský Otče, mocná síla vztahu k Tobě nás mění. Láska nás činí Tvým obrazem, naplňuje do celistvosti Ducha. Prosíme, zastav nás ve své milosti vždy, pokud by neláska, nevraživost, zloba přetvářela naše nitro. Chceme sloužit Tobě, lidem a všemu stvoření.

Amen

Ze vzpomínek vnučky Václava Klofáče

Sedíme na zápraží malé vilky, kolem plno květin, stromů a slova a příběhy paní Mileny Kolářové se svižně odvíjejí. Tato milá dáma, vnučka prvního ministra národní obrany a senátora Václava Klofáče nám dává nahlédnout do vlastních vzpomínek, kdy se jako malá holčička setkávala s předními politiky naší první republiky i prezidentem Masarykem. Její dědeček Václav Klofáč by 21. září slavil 150. narozeniny.

Dědeček pocházel z Havlíčkova, dříve Německého Brodu. Bydlel v malé chaloupce a byli hrozně chudí. Maminka mu brzy umřela, jeho další dva sourozenci taky, takže zůstal jen s tatínkem a mladší sestrou. Měli velkou nouzi. Dědeček už jako dítě byl velmi chytrý, když měl jít do první třídy, tak šel rovnou do třetí, to protože už uměl číst, psát a počítat. A když maturoval, aby si přivydělal nějakou korunu, psal studentům domácí práce z češtiny. Samozřejmě už tenkrát ovlivněn Havlíčkem se dal do politiky. Učil na takové malé vesnici a odtud psal krátké články do novin, do Národních listů, kde byl šéfredaktorem Julius Grégr. To byl velký vlastenec, články se mu líbily, dědečka si zavolal do Prahy a udělal z něj válečného korespondenta. Takže se vydával často na Balkán, odtud posílal zprávy do redakce. Dál ze zájmu chodil na filosofickou fakultu poslouchat přednášky, to už nestudoval a stal se redaktorem. A tím začala jeho politická kariéra, a to na dlouhá léta.

Jsmo na zahradě obehnané ze všech stran širokým příkopem.

Ano, jsme na vodní tvrzi, kterou vlastnil husitský hejtman Jan Talafús. Kolem dokola byl široký příkop naplněný vodou s padacími můstky. V erbu měli dva zkřížené rýče a vodního psa. Prý každá vodní tvrz musí mít ve znaku vodní zvíře, říkali tomu vodní pes, ale co to

bylo, já nevím... Dědeček se jednou dozvěděl, že tady ta tvrz je na prodej, majitelům že se špatně vede a chtějí ji prodat, tak se sem jel podívat. Oni řekli: „Ano, my vám to necháme, pane Klofáč, ale musíte tady nechat bydlet hajného, který nám hlídá panské lesy. Takže hajný tam bydlel s celou rodinou a dědeček si proto postavil tenhle domek. Nechtěl, aby to byla moderní vila, ale aby to vypadalo spíš jako hájovna. No, a když tedy ten hajný zemřel, tak si tam udělal pracovnu. Tu pracovnu si zařídil sám, samým staročeským nábytkem, není to žádná luxusní kancelář, ale venkovská světnice, a než zemřel, tak si přál, aby ta pracovna po jeho smrti byla přístupná veřejnosti. To se nám podařilo až po 40 letech, po roce 1990. V roce 1997 muzeum bylo slavnostně otevřeno, nebylo to ale jednoduché,

Milena Kolářová listuje pamětní knihou, která byla založena při návštěvě Masaryka v Dobříkově.

mosty

Královéhradecké diecéze CČSH

Čtvrtletník

4/2018

Ročník II

Registrace

MK ČR E 22824
ISSN 2570-5431

Vydává

Královéhradecká diecéze
Církve československé husitské,
Hradec Králové.

Číslo a den vydání:

4/1. 12. 2018

Kontaktní adresa

Královéhradecká diecéze CČSH
Ambrožova 728/3
Hradec Králové 500 02
IČ: 62695720
dieceze.hradec@ccsh.cz
tel.: 778 520 955
<http://www.ccshhk.cz/>

Redakční rada

Mgr. Jana Wienerová
Mgr. Kateřina Havelková
Štěpán Klásek
Mgr. Lada Kocourková
Mgr. Miroslava Mlýnková
Mgr. Pavel Pechanec
Mgr. Jana Pechancová
Mgr. Vladislav Pek
Mgr. David Smetana
Aleš Toman

Grafická úprava

Jaroslav Pavliš

Odpovědná redaktorka

Mgr. Jana Pechancová

Tisk

Tiskárna H.R.G. Litomyšl

Podpořeno z Fondu rozvoje
Královéhradecké diecéze CČSH

dalo to strašnou práci. Musely se dělat velké opravy, aby chalupa vůbec držela. Pomáhal nám Klub Milady Horákové, hodně se o to se zasloužil tatínek herce Jana Přeučila, který byl v procesu s Horákovou odsouzen a dlouho

Václav Klofáč

vězněn. Také ti, kteří se vraceli z emigrace a tady to znali ještě z dob před válkou. Když sem přišli, tak říkali: „...tohle se musí opravit...“ Tak se všichni složili, peníze dával, kdo mohl, včetně rodiny. Paní ředitelka z Mýtského muzea to tady aranžovala, všichni dělali zadarmo, i lidé z Dobříkova.

Takže si vašeho dědečka vážili a měli ho rádi.

Když byl dědeček senátorem, tak sem jezdil a říkal, tady je oáza klidu. Byl tady s lidmi z vesnice v přátelském vztahu, pomáhal jim tady. Dědeček se znal dobře s továrníkem Baťou, a tak vždycky ti nejchudší, kteří to potřebovali, dostávali na Vánoce ze Zlína pro děti boty. Také se přičinil o to, aby se sem přestěhoval kostelíček z Podkarpatské Rusi. Kostel tam už chtěli spálit, chtěli kamenný. A když dědeček do té vesnice přijel, ptal se, jestli by se ten kostelíček dal převézt. Řekli mu, že kdyby se trámy očíslovaly, šlo by to. A tak to tak udělali. Na nákladních vagoncích trámy převezli do Zámrsku. Pak na žebříňáku tady k nám,

na louce vedle naší zahrady položili a podle čísel zase sestavili. Zajímavé bylo, že tam nebyl ani jeden hřebík, všechno bylo spojované jen dřevěnými kolíky. Byla tady i zvonice, ale zvon zabavili Němci, a tak se musel po válce pořídit nový. V kostele se konaly svatby a nebyl zasvěcený katolické církvi, ale Církvi československé husitské. Já jsem tam měla svatbu a můj vnuk také. Pořád jsou zde bohoslužby a dá se dohodnout prohlídka kostela.

Chodíte se tam podívat?

Dřív jsem tam chodívala. Dlouhá léta tady pracoval malíř Košvanec, který po sestavení kostela musel opravit, co bylo třeba. Namaloval i nějaké nové obrazy, dokonce si mě, moji sestru a sestřenicu vzal jako model andělíčků. Teď už sem nechodím, jsem opravdu hodně stará, je mi už 98 a půl roku. Nohy mi už dobře neslouží, mám nemocné oči – nemohu číst a psát. No ale paměť mám jinak dobrou...

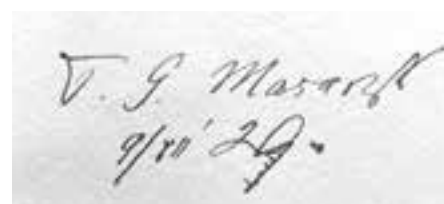
Vašeho dědečka Václava Klofáče v roce 1914, když vypukla I. sv. válka, zatklí a odvezli na Hradčany do vězení a potom do Vídně, kde byl s Kramářem a Rašínem jako politik velezrádce později odsouzen k smrti.

Dědeček vždycky říkával, že na Hradčanech byl dobrý kriminál. On uměl hezky kreslit, namaloval mariášové karty a se svým dozorcem je hrával. Pak ho ale převezli do Vídně do vězení ve Věži smrti. Tam říkal, že to bylo hrozné – hlad, zima a napětí, co bude, protože jako velezrádce měl být popravený a věděl, že má doma tři děti. Když František Josef zemřel a nastoupil následník císař Karel I., dal jim milost, jinak by byli všichni bez jakéhokoli výsledku popraveni. Vrátil se tedy v roce 1917 s těžkou cukrovkou, ale zase se dal do politiky. Když byla vyhlášena první republika, tak prezident Masaryk ho udělal ministrem národní obrany. On tuhle funkci nechtěl, protože říkal, že nikdy žádnou hodnost neměl. Když byl na vojně a museli se hlásit

německy „hier“, tak jediný on řekl: „Zde!“ ... a hned ho zavřeli. On nebyl ani svobodník, nic. Říkával: „Jak já mám být ministrem národní obrany, když jsem neměl ani jednu frčku.“ Tak ho potom za dva roky na jeho žádost prezident zbavil funkce a on se stal senátorem.

Navštívil dobříkovskou tvrz i prezident Tomáš Garrigue Masaryk?

Byl tady v roce 1929, na památku jsme mu dali támhle takový pomníček. Ten byl přes válku a v komunistické době celou dobu zahrabaný v nedalekém lesíku. A teprve po devadesátém roce jej postavili sem znovu. Měli jsme strach, aby ho Němci nesebrali. V Dobříkově sebrali Němci a komunisti všechny sochy – prezidenta Masaryka, dědečkovu sochu i takovou plaketu na tom statku, kde bydlel s rodinou v roce 1914 a kde ho tenkrát o prázdninách zatkl. A tak jsme měli strach, aby nám pomník nevzali taky. Pamětní knihu, kterou jsme tady měli, kterou dědeček založil právě s návštěvou TGM, tu jsme měli schovanou celou válku u jednoho známého v Mýtě pod střechem mezi trámy, tak takhle se zachovala.

Tady nad dveřmi visí obrázek Josefa Lady s věnováním.

Dědeček byl známý tím, že měl ochočené veverky. Byly ve voliéře, kde měly stromy. Každá měla své jméno, když se jim narodila mláďata, přinesly i ukázat. Když měl dědeček 65. narozeniny, tak mu malíř Lada, který byl taky přítel rodiny, namaloval obrázek, jak mu veverka nese červenobílý karafiát a připsal věnování. Dědeček byl ale také výborný kreslíř a karikaturista, a když měl v senátě dlouhou chvíli, tak své kolegy senátory kreslil. Tady pár karikatur máme.

Máte nějaký okamžik, který nepatří tolik do historie, ale ráda na tu chvíli vzpomínáte?

Tady na té fotografii – to jsem byla já s dědečkem a se sestrou v Lánech se podívat na den otevřených dveří. Mně bylo 15 a chodila jsem už do tercie. Byla tam strašná spousta lidí a pan prezident se mě ptal, do které chodím třídy, co se mi líbí za předměty a já jsem se tak styděla... Dědeček mi chtěl pomoci, řekl: „Já jsem vnučce pomáhal s písemnou prací z češtiny.“ A pan prezident se zeptal, jakéže to bylo téma. „No, byl to Mistr Jan Hus a dostal jsem dvojku, tenkrát.“ A tak se pan prezident smál. Dědeček to všechno za mě řekl. Vedle nás stála dcera prezidenta Masaryka, Alice. Chodila tam spousta lidí a každému pan prezident vždy podal ruku. Přišla tam paní, měla v náručí kluka s dudlíkem. Alice Masaryková se na něj podívala a říkala: „Maminko, takový krásný chlapec a vy mu dáváte dudlík, vždyť bude mít křivé zoubky a je to nehygienické.“ Pan prezident ji pohladil po rameni a řekl: „Ale jdi, když jsi byla malá, tak jsi neměla ani dudlík,

Dívka v kroji Milena Kolářová-Klofáčová při setkání s TGM v Dobříkově.

měla jsi cumel a byla jsi ráda, že ho máš.“ (Cumel – to byl zabalovaný kousek chleba v hadříčku, dával se dětem, aby to cucaly.) A když toto pan prezident řekl, tak ze mě všechn ten ostych spadl a já jsem si říkala, vždyť je to člověk z masa a kostí jako my a od té doby jsem ho měla ještě radši. Je to jen moje vzpomínka, ale vidím to dodneška tak živě. TGM ve mně zanechal velký dojem.

Takže na něj vzpomínáte ráda... No jasně! Taky na pana prezidenta Beneše s manželkou

Hanou. Ona byla velká zahradnice a moje babička taky. A tak si spolu vyměňovaly spoustu kytek. Od paní Benešové jsme měli růžové konvalinky, ale nejsou tak hezké, ty bílé jsou hezčí.

Jaký byl Váš dědeček, jak na něj vzpomínáte? Velmi veselý. Nikdy jsme od něj nedostali naplácáno. Měli jsme služebnou, chodila k nám i pradlena a my holky jsme s ní musely prát. Taky jsme myly okna. My měli kupříkladu verandu, která měla ze všech 3 stran dvojitá okna, takže tam bylo 96 mosazných kliček, které se musely čistit. A my pochopitelně naříkaly, ale nedalo se nic dělat, dědeček povídal: „Když to budeš umět a budeš mít služebnou, musíš jí ukázat, jak se to dělá. A když tu služebnou nebudeš mít, budeš ráda, že to umíš.“ No, a protože jsem tu služebnou neměla, tak jsem byla ráda, že jsem to uměla. Dědeček rád bavil lidi, když jel do ciziny, vždycky navštívil obchod, kde prodávali takové legrácky. Ty žertíky pak vozil sem do dobříkovské hospody a všichni se rádi bavili.

Doba se stále proměňuje, mění se i lidi. Vy jste pamětnice, mohla byste srovnat dobu dříve a nyní, je to velký posun? Je! Je to velká změna i tady na malé vesnici. Lidi už se nescházejí, jak se scházivali. Každý má televizi, sedí doma, takže tady ani pes neštěkne, je

Slavnost v Dobříkově, uprostřed významných hostů II. patriarcha CČS(h) Gustav Adolf Procházka a královéhradecký biskup Stanislav Kordule.

tady takový „klídek“, ale dřív to bylo takové veselejší. Lidi se víc družili a zajímali se o sebe.

Vycházíme z muzea na dvořek, stojíme ve stínu košaté lípy, kterou sázel Václav Klofáč. Když v roce 1942 dědeček zemřel, tak jsme mu ratolest dali do rakve... Teď se pojdte podívat na naše pamětní knihy. Tahle fotografie je z návštěvy

prezidenta. Přijel autem s dědečkem a šli spolu na procházku po valech. A tady byla oslava, z vedlejší vsi šel průvod, dědeček nakoupil dětem trojkolky nebo koloběžky... Tady k odhalení památníku padlých přijel patriarcha Procházka a biskup Kordule z Hradce Králové.

Co byste na závěr popřála naší republice?

Naše rodina žila v Praze v jedné rodinné vile, takže jsem byla svědkem všech politických debat a návštěv, které tam chodily. Žila jsem tou politikou a žiju jí dodnes. A co bych přála republice? Asi lepšího prezidenta, to rozhodně.

DĚKUJI ZA ROZHOVOR
JANA PECHANCOVÁ

co dýchá naším životem

I kdyby je okolí mělo považovat za blázna

Ačkoli se fronta před pultem téměř nehýbala, nikdo z čekajících nervózně nepodupával, nedíval se na hodinky ani nehudroval. Všichni jsme si užívali chládku klimatizované prodejny, tolik kontrastujícího s poledním žářem ulice. Z úvah o vlivu horka a klimatizace na kvalitu mezilidských vztahů mě vytrhl ženský hlas chtějící nějaké spolehlivé držící vteřinové lepidlo na dřevo, které nebude vidět, nevyteče z lepeného místa a půjde odstranit z prstů.

Ten hlas přece znám, ale komu patří?!

Dával jsem pozor, kdo půjde od pultu, a hned bylo jasné, že majitelku hlasu opravdu znám – jen si vzpomenout na jméno... Pro mě dosud bezejmenná paní problém se sklerózou vyřešila:

„Ahoj, Aleši. Počkám na tebe tady, v chládku.“

Při posezení v nedaleké hospůdce jsem se pak dověděl nejen její jméno, ale i to, že dává do pořádku domek po prarodičích. A kromě jiného by ráda slepila babiččiny hrábě. Dřív, než jsem stačil zareagovat, prohlásila: *„Považuješ mě za blázna, že chci lepit násadu starých hrábí, ale kdybys je měl v ruce, došlo by ti...“*

Aniž bych ji považoval za čekatelku na místo v psychiatrické léčebně, projevil jsem přání se po letech znovu podívat do domku vášnivých včelařů. I stalo se a chvíli po příjezdu do Lhoty jsem držel hrábě s tak ohmatanou násadou, že mi ruce samy sjely tam, kde je desítky let držela paní, co uměla péci vynikající bramborové lupínky, které kou-

zelně doplňovaly „tekutý pyl“, jímž se mohl chlubit pro změnu její manžel. Podvědomě jsem se podíval na almárku, v níž ten elixír zdraví a slunce zrával...

„Jo, ještě tam pár flašek je. Ale čekaj na svatbu mé dcery. Takže si nech zajít slinu. Ale babiččín čaj ti hned uvařím.“

Za pár minut přinesla koflík, z něhož se linula vůně bylinek ze zahrádky, a já si všiml, že na stole leží staré, mnohokrát pořezané prkénko na chleba. Jo, krásně ohmataných věcí bylo kolem dost a dost. A všechny dýchaly životem...

Kéž by po mně, po nás všech, zůstalo něco, co by vnukům stálo za opravu proto, že to dýchá naším životem. I kdyby je okolí mělo považovat za blázna.

ALEŠ JALUŠKA

Modlitba za domov

Ekumenické rady církví v České republice k 28. říjnu 2018

Všemohoucí Bože, děkujeme za to, že tvůj Syn, náš Pán Ježíš Kristus, se nám dal poznat jako cesta, pravda a život. Prosíme tě společně za náš domov, za naši zemi:

at' kráčíme po cestě evangelia, společně se všemi, kdo vyznávají Kristovo jméno,

i se všemi lidmi dobré vůle, at' tvou pravdu, která osvobozuje,

dokážeme účinně zvěstovat lidem kolem nás, zvláště těm, kteří hledají, bloudí, či ztratili naději,

at' tvůj život roste v nás už nyní a dá nám dojít do života věčného.

Prosíme o to, skrze Krista, našeho Pána.

Amen.

Ohlédnutí za výročím 100 let republiky v Královéhradeckém Sboru kněze Ambrože

Díky bohatě dimenzované stavbě od architekta Josefa Gočára bylo možno do sboru pojmout na oslavě všechny účastníky a také ještě zbyl prostor pro vystavené dokumenty k výročí 28. října 1918 bez nutnosti přemísťovat chlouby sboru – zvony. Důstojnost k oslavám vtiskla právě bohoslužba vedená patriarchou bratrem Tomášem Buttou a bratrem biskupem Pavlem Pechancem ve spolupráci s duchovními naší církve. Ve svém kázání na slova žalmu 117 „chvalte Hospodina, všechny národy“ připomněl bratr patriarcha také biblické požadavky ze skutků apoštolů na svornost mezi křesťany a dalšími národy. Právě v souladu s učením Ježíše Krista o „pozvání na cestu života v pravdě nejen pro křesťany, ale pro všechny lidi dobré vůle“, vyzdvihl Masaryk podle biblických požadavků základní hodnoty, které definoval jako humanita, demokracie a svoboda. Tyto zásady rezonovaly s učením Ježíše Krista o vytvoření vztahu k Bohu a o vysílání učedníků ke všem národům a vyplývaly z nabádání apoštola Pavla ke svornosti a jednotě i k tomu zdůrazňované Husovy

Představení Pradědečkův deník – Divadlo jednoho herce René Josefa

požadavky „pravdy každému přejte“. TGM dokázal tyto základní hodnoty spolu s výzvami ke svornosti a vlastenectví národu vysvětlit a pro tuto vizi ho získat. S muži 28. října připravil TGM také půdu v zahraničí s poukazem na působnost našich legií, což dopomohlo k vytvoření samostatného státního útvaru.

Kázání zakončil bratr patriarcha s bratrem biskupem eumenickou výzvou k modlitbám za domov a s poděkováním Ježíši za to, že se nám dal poznat jako cesta, pravda a život. Společně jsme poprosili za náš domov, ať kráčíme po cestě evangelia a ať dokážeme pravdu účinně zvěstovat lidem kolem nás.

Jako vhodný doprovod ke kázání byly ve sboru umístěny plakáty s popisem historických událostí ke vzniku republiky. V celodenním programu bylo pamatováno na přednášku s diskuzí k 100 letému výročí, na vtipnou prezentaci o symbolech umístěných na našich platidlech, na doklady o chrabrosti lidí nasazujících život za naši svobodu. Nezapomnělo se ani na hry pro děti a společné setkání účastníků. V závěru dne byla zasazena lípa svobody a míru.

Celocírkevní setkání ve sboru Kněze Ambrože připomenulo všem účastníkům stále živé odkazy našich předků. Platnost základních hodnot – humanita, demokracie, svoboda – je v současnosti živá, neboť boj o naplnění těchto zásad není nikdy ukončen. Pomoc pro sílu, abychom v tomto snažení obstáli, hledejme u našeho Pána. Upřímné poděkování za toto skvěle připravené setkání patří pořadatelům z Královéhradecké diecéze.

ČESTMÍR JAN HOLEČEK

Záleželo na tom, kdo byl zrovna u moci

Sestra Růženka Kubeová je nejstarší občankou města Rtyně v Podkrkonoší a zároveň je nejstarší členkou našeho sboru. A nejen to. Ona byla a je jednou z duší našeho společenství. Vstoupila s rodiči do církve hned v jejím počátku. Chodila na československé náboženství, a když se vdala, začala bydlet v domku, který stojí hned vedle našeho kostela. To jí snad rovnou předurčovalo k tomu, aby začala vykonávat službu kostelnice. A tak po dlouhá desetiletí dýchala a žila rytmem rtyňského společenství. Uklízela, rozeznívala zvon nejen v neděli, ale pokaždé, když zvon měl vyzvat k radosti či usebrání. Při svatbách i jako hlas, který zesnulého doprovázel při jeho poslední cestě na místní hřbitov. Zнала všechny kněze, kteří se v našem sboru vystřídali, mnohým byla nezastupitelnou pomocnou rukou, která jim pomáhala při vykonávání jejich správních povinností. A tak není nadsazené říci, že její osobní historie, je také historií Husova sboru. Je živou kronikou, která i ve svých 99 letech vytahuje ze studny své paměti příběhy bratří a sester, přičemž mnozí z nich již nejsou mezi námi. Když jsem ji nedávno navštívil, chtěl jsem se jí zeptat na jednu konkrétní věc.

Věděl jsem, že rtyňská lípa svobody získala v soutěži strom roku 2018 třetí místo. Má v obvodě 237 centimetrů a byla zasazena 13. dubna 1919 místními Sokoly. Je tak jen o pár dní starší než sestra Růženka.

Růženko, můžu se vás zeptat na Strom svobody? Slyšel jsem, že jste byla pozvána ke slávě, která se tam pod vedením města konala.

Byl tady u mne na moje narozeniny pan starosta a vyprávěl mi o tom, co se ve městě chystá. Mluvil o akcích připravených k výročí republiky a také o setkání u našeho stromu svobody. Tak jsem mu řekla, že si pamatuji, jak to bylo na počátku. Tedy, nepamatuji si to osobně, vždyť jsem se v tom roce narodila, ale vyprávěla mi to maminka nebo pan učitel ve škole.

A jak to tedy tehdy bylo?

Hned po válce, když přišel mír, bylo zvykem zasazovat lípy jako poděkování za svobodu. Taky u nás se taková lípa zasadila. Jenže už tehdy byly divný lidi. A tak hned po tom, co byla ta lípa zasazená, tak ji někdo příšerně poničil, měla úplně polámaný větve. Ushla.

A pak vysadili novou lípu?

To ne, žil tu nějaký Špedla. Ten chodil každý den ke hřbitovu,

kde byla ta lípa vysazená a začal o ni pečovat. Ošetřil ji, obvázal ji, každý den ji chodil zalévat. Trávil u ní spoustu času. A víte co? Ona se ta lípa uzdravila. Už tomu nikdo nechtěl věřit. A dneska je z ní takový košatý strom.

A co v dalších letech. Chodilo se k lípě pravidelně?

To ne. Záleželo na tom, kdo byl zrovna u moci. Ono se to střídalo. Nejdříve tam byly vysázené všude kolem kytičky, fialky, taková skalka na svahu před lípou. Chodilo se to tam plevat. Jako děti jsme tam taky se školou byli. Jenže potom se o to místo přestali starat a zůstalo tam jen to kamení.

Pamatuji se, že jsme tam byli taky s církví udělat úklid. Ono to bylo tak strašlivě zarostlý malinčím, tak jsme tam byli prosekávat cestičku, aby se k lípě vůbec dalo dojít.

Jsem rád, že se o ni lidé zase zajímají.

No, ono je to tím výročím, že je sto let. Je to velký číslo. A teď budou sázet nový strom. Ona naše stará lípa je ve břehu a bojíme se, že když by přišel silný vítr, tak by ji to mohlo vyvrátit. Tak zasadí novou pro dalších sto let.

Pro další generace....

Ono je potřeba, aby se nezapomnělo. Já jsem pracovala tady na dole (na úpatí Jestřebích hor leží Rtyně, kde po staletí byla čilá hornická činnost, těžilo se především velmi kvalitní černé uhlí). On mi to sehnal manžel, který tam fíral. Jak jsem měla děti a nemohla jsem najít práci. Šla jsem dělat ke kompresorům. K těm velikým. Vháněly vzduch do jámy a na hadice se potom napojovaly důlní stroje a sbíječky.

To bylo nahoře na Odolově, na Tmavém Dole.

Jo, tam co je teď domov důchodců. Už tam zbyly jen dva baráky.

V nich byli vězni, kteří fírali dolů. A ještě tam byla dřevěná bouda, kde byli za trest fíraři. S nimi se jednalo šeredně. To víte, bylo to za komunistů.

Byl to těžký čas pro mnohé.

Jednou, to už jsem byla stará v penzi, jsem přemluvila děti, ať mne vezmou nahoru k dolu, že se tam chci ještě jednou podívat. Když jsme přijeli, tak tam byl u brány nějaký starší pán o berlích, který si to tam chtěl taky prohlídnout. Že tam taky pracoval. Tak jsme si začali povídat a on to byl katolický fírař, který tam byl zavřený.

Muselo to tam pro ně být tvrdé.

Bylo.

Ještě, že máme svobodu.

Musíme si jí ale vážit. Ono to není jen tak.

S Růženkou jsme si povídali ještě dlouho. A stále bylo o čem. Nakonec jsme se společně modlili. Jen nerad jsem opouštěl její byt. Už příliš nevidí, špatně se jí chodí. Ale její nitro, to jsou kořeny, které jsou velmi hluboko zapaštěny v Bohu, v příbězích lidí kolem nás. Je jako ta lípa svobody, která připomíná dobu minulou, ale zároveň stíní těm, kteří si chtějí na chvíli odpočínout pod její letitou korunou.

DAVID SMETANA

povinná dávka poezie

Jana Wienerová, po debutu *Vrásnění* (2010) vydala svou druhou sbírku *Krajinou pod slovy*. Působí jako farářka Církve československé husitské v Broumově. Účastní se pravidelně broumovských *Dnů poezie* (česko-polské), *Náchodského výtvarného podzimu* a festivalu *Bohemia cantat* v Liberci, spolupracuje na publikacích edice *Poutník Královéhradecké diecéze*, kde vydala publikaci *doprovázení*. Ilustrovala na pět desítek knih, měla řadu výstav v ČR i v zahraničí (Belgie, Německo, Polsko). Její ilustrace vidíte každou neděli ve *Zpěvnících ČČSH*.

Když věže začnou hrát

To ucho neslýchá
ba ani slýchat nechce
vždyť ona modlitba
nerodí se lehce
To musí víchř dout
a ladit flažolety
o stromy o skály
hroty a parapety
Když věže začnou hrát
to musíš zůstat stát
bez bludiček a svodů
Když věže začnou hrát
modlit se do pochodu
všech věků větrných
všech krve prolévání
– ty sama musíš hrát
A tělo – to se brání

Před zimou

V těch dnech padalo
zlato světlo i rudá jablka
Právě tehdy dostala jsem darem
jen jedno jediné
– Vezmi a jez to vrací do ráje!
V těch dnech stály tu stromy
jak svědkové co se nelekají
mlhy či požáru
mají přichystanou naději
a svědčí o budoucím jaru

Jen zima posud před námi

Mlha, mlha, světlo

„V říjnu pojedou na exercicia,“ řekla jsem doma rázně, aby všichni pochopili, že tam pár dnů nebudu. „To tam jako budete vymítat toho rohatýho?“ zněla otázka. „Ne, EXOR-, ale EXER-! Duchovní cvičení, miláčku, pár dnů budu v naprostém tichu, budu mlčet, jenom číst Písmo a modlit se. Bude to naprosto skvělý!“ Uběhlo několik výrazně teplých podzimních týdnů a datum odjezdu se přiblížilo. Jak jsem řekla, tak jsem udělala a v osudný den jsem navařila pro toho, kdo zůstal doma, sbalila děti, sbalila sebe a všechny rozvezla, kam bylo předem domluveno. Někoho do školky, někoho k babičce a zcela znavena jsem sedla do autobusu směr broumovský klášter. Na Rychnovsku, Hradecku i Náchodsku bylo v ten den krásné slunné počasí, jakmile se však přejela ona pověstná Pasa, autobus vjížděl do husté podzimní mlhy a já si mohla jen domýšlet, co mne v té neosídlené krajině čeká. Venku byla zima a foukal vítr, celá promrzlá jsem našla klášter –

nebylo to tak těžké, našla v klášteře výtah – což bylo těžší, a když jsem se octla ve třetím poschodí, měla jsem pocit, že žádná cvičení už nepotřebuji, že v nebi už jsem. Bylo tam krásně teplo, široké prostorné chodby plné denního světla, jen ti cherubíni se ve světle z barokních oken koupali zcela neviditelní.

Duchovní cvičení – co to je? Den je rozdělen v pravidelném řádu na meditace, modlitby, čtení z Bible a samozřejmě na jídlo a odpočinek. Celou dobu se zachovává silentium. Ticho, které je někdy velmi tíživé a nechává vás s vámi samotnými o samotě. Mluví jen ten, kdo cvičení vede – v tomto případě prof. Ivana Noble. Dává podněty k meditacím a provází biblickými texty. I když se to vše může zdát příliš vážné, opak může být někdy pravdou. Cílem je oprášit náš vztah k Bohu, prohloubit, znovuobjevit – co kdo potřebuje. K tomu nás mohou vést i různé cesty. Jeden den jsme měli například dělat věci jinak, než jsme zvyklí, abychom vyšli ze svých stereotypů

a nechali se Bohem vést. Kdo je pečlivý, ať je ten den nepořádný, kdo je chaotický, ať vyhledává řád a kdo je důstojný, ať zkusí vylézt na strom jako Zacheus. Bylo zábavné pozorovat klášterní zahradu, zda se nezačne plnit faráři čtoucími Bibli na letitých stromech.

Prožít několik dní v naprostém tichu je nečekaně osvěžující, neslyšíte zvonit cizí telefony, neslyšíte zvonit ani ten svůj, vyhnou se vám ruchy města a jste jen vy, lidé, kteří také mlčí, a ono ticho. Ticho, jež je někdy tak tíživé, až se vám chce rozlítnout hlava, někdy ho máte už dost nebo pod náparem všeho můžete dostávat záchvaty smíchu z naprostých prkotin. Jste v tichu mezi svými. Odjeli jste ze svého světa do ticha, abyste toho prožili s Bohem více či méně, kam si dovolíte zajít, a vracíte se zase o něco bohatší. Mimo jiné během těch pár dnů, co jsme tam byli, konečně přišel podzim a tolik vytoužený déšť.

ERIKA OUBRECHTOVÁ

na diecézní katedře

Prožil jsem Boží odpuštění a lásku...

Závěrem měsíce září přivítala katedra Královéhradecké diecéze překladatele a teologa Alexandra Fleka, známého především překladem Bible 21. století. Sasha jako překladatel se samozřejmě setkal s názorem, že ekumenická Bible je dostačující, nebo že překlad má sjednocující ráz pro ekumenická setkání a další překlady nejsou zapotřebí. Proto také vysvětloval, proč i přes názor mnohých si Bible podle něj zasloužila nový překlad, takový, který přináší potřebnou pestrost a současný jazyk. Srovnával toto své pojetí s otázkou Shakespeara v Anglii: „Češi mají oproti Ang-

ličanům velkou výhodu, ti slyší Shakespeara pořád ve staré angličtině. My oproti nim můžeme poslouchat klasika v několika překladech a můžeme se mu tak lépe snažit porozumět. Navíc jazyk Bible byl jazykem, kterým se ve své době běžně hovořilo. Současný jazyk Bible 21 se snaží své čtenáře podpořit v poznání, že děj Bible je stále živý, aktuální a hledající naše srdce. Kupříkladu když v Písmu čteme o ustanovení večere Páně, náš překlad se nesnaží navodit „slavnostní“ atmosféru, protože, z mého pohledu překladatele bychom na textu páchali něco,

co tam není a co můžeme nabídnout srozumitelněji.“

Alexandr také vyprávěl o své cestě víry: „Vyrůstal jsem ve zcela ateistické rodině, ale přesto i tak, jako snad ke každému, i ke mně přicházely okamžiky, kdy jsem byl, viděno zpětně, velice blízký Bohu. Kdy jsem věděl, že existuje nějaké to keroacovské „TO“, ale „TO“ bylo vzdálené a nemilovalo mě. Pak mi bylo osmnáct, dělal jsem uklízeče na filosofické fakultě, kam jsem se nedostal. A ztratil jsem veškerou naději. Neměl jsem základ. Věděl jsem, že když lidi věří, myslí to s nimi „vesmír“

nějak dobře a doufal jsem, že mě to jednou potká. V té době jsem nemohl říct – ano, já věřím. Pak jsem se při jednom setkání modlil a poprvé jsem prožil Boží odpuštění a lásku... Od té doby chci to pro všechny.“

Inspirativní bylo slyšet příběh cesty Bible 21 k lidem, jak se dostala do povědomí a na „trh“. „Neměli jsme za sebou žádné ministerstvo a dotace, jen jsme chtěli, aby se každý den za nás lidé modlili. A tak tomu bylo a my byli opravdu 15 let zabezpečení. Když byla Bible pře-

ložena, objednali jsme výtisk v nákladu 50 000 ks – neměli jsme ani korunu. Tiskárna nám řekla, že budou tisknout, když složíme zálohu na papír 1,5 milionu Kč. A lidé dávali dary a bezúročné půjčky, my mohli tisknout.

Věděl jsem, že když lidi věří, myslí to s nimi „vesmír“ nějak dobře...

Pro mnohé to bylo bláhové, ale my si byli jisti, že Bibli splatíme. Bible se vytiskly. Když nemáte

peníze, musíte udělat ze svých slabých stránek stránky silné – protože jsme neměli peníze na reklamu, použili jsme guerillový marketing, který je založen na nápadech a komunitě, která má o věc zájem. Připravili jsme tedy tiskovou konferenci, materiály do ruky, CD, letáky, tiskovou zprávu. Bible v jazyce lidu byla do měsíce rozebrána a my ji museli objednat k dotisku v dalším velkém nákladu. Boží milost je veliká,“ říká Alexadr Flek.

JANA PECHANCOVÁ

diecézní den 2x jinak

Střípky postřehů a dojmů

Letošní Diecézní den je nutno považovat jako důležitý počín k připomínce základních hodnot pro nadcházející oslavy 100. výročí republiky. Proto jeho načasování a organizace jako setkání poutníků ve sboru v České Skalici, v místech spjatých s národním obrozením, měly symbolický charakter.

Jedno z hlavních posláních tohoto setkání bylo znovu si ve společenství sester a bratrů připomenout a uvědomit základní ideje, které stát potřebuje ke svému vybudování a fungování. Kromě legionářů, sokolů a skupiny osobností v čele s Tomášem G. Masarykem působila na utváření svěbytné společnosti českého

a slovenského národa i tradice bratrských a husitských kořenů. Proto je třeba působení otců naší církve chápat také jako jeden z kamínků doplňujících tyto ideje.

Z kázání bratra faráře Tomáše Karla na 1. kapitolu z Janova evangelia o Božím slovu má příznačný význam pro všechny další lidské činnosti a naše slova podle kázání na Diecézním dnu“ mají rezonovat s Božím slovem“. Také TGM byl schopen touto silou slova s poukázáním na činy přesvědčit politiky i jiných států o nutnosti vytvoření nového státního útvaru. Prostředí České Skalice a okolí s tehdejšími obrozeneckými osobnostmi a pros-

tými lidmi reprezentovanými na tomto Dni „Babičkou“, která účastníkům popřála plnohodnotný život ve víře, na toto české dědictví upozornilo. Přátelský tón tomuto Dni dodalo vystoupení Spirituál kvintetu i krátká návštěva zámku Ratibořice.

Den 22. září přinesl účastníkům duchovní obohacení se zdůrazněním základních životních hodnot a také radost z přátelských setkání.

ČESTMÍR JAN HOLEČEK

Sestra Jana Kejzlarová (jedna z fotografů, kteří svými fotografiemi vyzdobili diecézní kaledář 2019) při zahradní slavnosti.

Diecézní den, tentokrát v České Skalici

Štourům všeho druhu nemám teď v úmyslu brát jejich nejsvětější právo na pochybnosti. Ovšem na druhou stranu trvám na tom, že moje líčení události, o které tady píšu, je čistou pravdou pravdoucí.

Nedávno, dvaadvacátého září, v sobotu dopoledne někdy kolem desáté, jsem najednou jen tak z ničeho nic potkal Babičku. Píšu s velkým béčkem, protože to každopádně musela být Ona. Zosobnění hluboké zbožnosti, pokory a moudrosti prostého lidu. Tedy atributů, kterých se na dnešním euroamerickém hodnotovém trhu hrubě nedostává. Jakoby ta, řečeno slovy jisté paní kněžny „šťastná to žena“, přede mnou vystoupila ze stránek díla uctívané spisovatelky.

Ne, nelekejte se, milé sestry a milí bratři. Není mým úmyslem se tady rozepisovat o nějaké bláznivé duchařině. Jenže kde jinde než v České Skalici či u sousedů v Ratibořicích, se člověk může docela klidně setkat s poněkud staromódně vyhlížející paní, ne nepodobné známé románové hrdince.

Právě Česká Skalice a její krásný Sbor Páně hostil letos Diecézní den pořádaný každoročně v rámci Královéhradecké diecéze. Žamberecký, docela početný

houfec, do kterého i já patřím, nemohl již tradičně u toho chybět. Spolu s námi poutníci ze všech koutů východočeských, které jsme zase jednou po více než roce velice rádi viděli. Právě i českoskalickým patří poklona za to, že velkou měrou přispěli ke zdárnému a úspěšnému průběhu celého setkání. Mám jakési nejasné podezření, že snad dokázali poručit i tomu větru, dešti. Všichni jsme se maličko obávali případného lijáku, ale nakonec byly naše mnohé modlitby vyslyšeny a pravděpodobně i díky protekci nejslavnější místní starřenky nespadla toho dne v okolí Sboru Páně ani kapička. Uvnitř i venku to žilo usměvavou člověčinou a já osobně se moc a moc raduji, že jsme my, čechoslováci,

tělesné schránky. Pro dobrou chuť i náladu k tomu vyhrávala výborná cimbállovka.

Najednou tu bylo odpoledne a do opět zcela zaplněného Sboru Páně nastoupila muzikantská

Při koncertu Spirituál kvintetu

extratřída nejvyšší kvality reprezentovaná skvělým Spirituál kvintetem. A když pak závěrem koncertu došlo na tu notoricky známou o tom, že „jednou budem dál“, tak to už v kostele zpíval úplně každý.

Loučení je jak známo těžká věc, jenže všechno jednou musí skončit a je třeba se vrátit zase domů ke své práci a povinnostem. Bylo to až dojemné, když nám na šťastnou cestu společně s tou milou Babičkou poželhal náš bratr biskup Pavel.

Za všechno se sluší děkovat. Pánu poděkujeme, milé sestry, milí bratři, každý soukromě. Organizátorům za ne tak docela lehkou práci náleží mohutný aplaus. Jmenovitě za všechny, poděkování bratru biskupovi Pavlu Pechancovi, českoskalickému předsedovi rady starších bratru Ing. Josefu Hladíkovi, sestře jáhence Žanetě Černochové, sestře Mgr. Janě Pechancové i sestře faráře Františce Kláskové za to, že dokáže vždy zaujmout děti tak, jak to umí jedinec ona. Jestli jsem na někoho jmenovitě zapomněl, prosím o shovívavost. Prožili jsme s vámi všemi nádherný a požehnaný den, na který se bude dlouho a rádo vzpomínat. U nás v Žamberku určitě.

VÁŠ MILAN BROŽ

VRANICE 2018

„*Tlupa se činí jak umanutá, hloubíme velkou past na mamuta*“ – první slova Praveké písně, letošní táborové hymny. Písně, která zněla táborem od začátku do konce, sílila přibývajícím společnými zážitky a ve chvíli loučení v poslední den stala se pečetí do srdce každého pratáborníka na cestu domů...

Tlupy se činily hned tři. Měly svá originální jména, vytvořily si vlastní prapory, učily se spolupracovat uvnitř sebe samých, vedeny bojovným duchem vyrážely do dobrodružství her, úkolů, výprav. Díky slunci, které ovládlo takřka celou dobu tábora, mohly děti až na potřebné doplňování sil vydatnou stravou z vařečky

mistra prakuchaře Vládi trávit celé dny venku, v náruči přívětivě chladivého údolí, uprostřed lesů, skal, p(r)alouků, s jejich račími potoky, ostružinami, pěšinami.

Děti jsou báječné. Každé jedinečné, se svým osobitým vkladem

do celého táborového společenství. Každé je křehké, zároveň nesoucí v sobě velkou sílu, která se projeví v různých situacích a dopravá dospělému užasnout a radovat se. A to táborové společenství pod jemným, takřka tichým vedením „velitelů“ je živé, utváří se, putuje den za dnem. Provází ho písně ranní i večerní, zpěvem v kytařách, bubnování, flétnách..

Díky za každého a za celek. Díky za všechny vůně, chutě a zvuky tohoto tábora.

„*Když oheň vyhasne, tak zas znova, žvýkáme úlovky za syrova. Na zdech vedem zvěře kartotéku. Vítejte na cestě do pravěku.*“

DITA BAŠKOVÁ KAČÍRKOVÁ

Dětský tábor v Trstěnici a putovní tábor po Jindřichohradecku

Již tradičně se konal v druhé polovině července diecézní dětský stanový tábor – tentokrát v Trstěnici, krásné vesnici asi 15 km za Litomyšlí, na louce za Mikšíkovým statkem, který nyní obývá a dává do pořádku jeden z našich bývalých táborníků Vojta Kmošek se svou rodinou. Naším táborovým tématem byly pohnuté dějiny jeruzalémského chrámu, na který jsme

proměnili nádherně zrekonstruovanou barokní stodolu nacházející se hned vedle statku. Zde jsme se každý den scházeli k večerní bohoslužbě, kterou připravily samy děti a do které vždy promítly událost, o níž jsme si ten den vyprávěli. foto26

Vedle toho jsme se účastnili spousty her a soutěží ve družinách i pro jednotlivce, drželi noční hlídky, sloužili v kuchyni,

podnikli několik výletů např. do Litomyšle či k obnoveným kapličkám ve Sněžkovém údolí, vydali se na cestu za pokladem lesy kolem Sněžníku až na Ostrý Kámen a samozřejmě nemohl chybět ani závěrečný táborový oheň s tradiční soutěží divadelních scének připravených jednotlivými družinami.

O praktické vedení tábora se jako vždy postaral Zdeněk Kubín, o duchovní program Františka Klásková, o vedení kuchyně Jakub Vondrouš a o zdravotní službu Tomáš Dvořák. Díky patří i všem ostatním dospělým pomocnicím a pomocníkům a především Pánu Bohu za jeho ochranu a požehnání celého toho krásného dvoutýdenního táborového času.

Po krátkém oddechu jsme se pak se skupinkou mládeže vypravili i na putovní tábor – tentokrát nikoli se stany, ale jen se spacáky od fary k faře po Jindřichohradecku. Při večerních setkáních jsme se zamýšleli nad jednotlivými prosbami modlitby Páně a účastníci puťáku si mezi sebou rozdělili a připravili

vyprávění o zajímavých místech, která jsme navštívili. Vedle měst a městeček (jako Jindřichův Hradec, Slavonice či Deštná) to byly nádherné hrady Choustník a Landštejn či zámky Červená Lhota, Stráž nad Nežárkou nebo Žirovnice. Samozřejmě jsme si nemohli nechat ujít ani tamní technickou raritu a párkrát jsme se svezli i jindřichohradeckou úzkokolejkou. Aktivně jsme se zúčastnili nedělní bohoslužby v Jindřichově Hradci, kterou sloužila Františka Klás-

ková spolu s místním duchovním Martinem Gruberem, a my ostatní jsme se zapojili četbou Písma, modlitbami a zpěvem s harmoniem i s kytarou. Vedle krásné přírody České Kanady stojí za zmínku i jeden mimořádný zážitek, který jsme nenaplánovali, ale který byl v Boží režii. Když jsme se totiž vypravili na prohlídku zámku v Jindřichově Hradci, zjistili jsme, že ten den se nekoná obvyklé provázení po jednotlivých okruzích, ale mimořádná hraná prohlídka

vztahující se k období počátku 17. století, během níž jsme spolu s herci, muzikanty, tanečníky i šermíři prošli celým zámkem a kromě jiného byli i očitými svědky druhé pražské defenestrace.

Buď Bohu díky za ten krásný společně prožitý prázdninový čas! Už teď se těšíme na příští prázdniny s dětmi pod stany ve Mstislavicích na Vysočině a s mládeží na puřáku okolím Staré Boleslavi.

ŠTĚPÁN KLÁSEK

z nové publikace Kristus vprostřed nás

Zaslíbení Božího odpuštění

Místo dnešních tří zpívaných antifon počítala Farského liturgie původně s jiným zakončením celého kajícího bloku. Farský tak učinil modlitbou kněze počínající slovy: „Hospodine, odpusť nám všem, kdož provinili jsme se před tebou ...“, doplněnou znamením kříže a dvojí odpovědí lidu. Modlitba se značně podobala kajícímu mešnímu prvku tzv. *deprekativní* absoluci kněze *Misereatur* či *Indulgentium*. To bylo a je pevnou součástí původních svátostných zpovědí, jak je konala katolická církev v době vzniku Církve československé. Současná podoba liturgie obsahuje proměnné slovní zakončení úkonu kajícího, tzv. zaslíbení Božího odpuštění. Tento nový prvek přineslo až vydání liturgie v roce 1991. Jedná se sice o variaci na zmíněnou přímluvnou absoluci *Misereatur*, avšak charakter místa je značně pozměněn. Vzorová znění současného textu, obsažená v bohoslužebné knize podle období liturgického roku, totiž převážně nenesou tradiční modlitební formulaci ani prvek rozehřesení, jako spíše zvěstný motiv zaslíbení. Jde o příklon k evangelickému pojetí podobného bohoslužebného prvku, označeného jako tzv. „Slovo milosti.“ V praxi není vyloučeno,

aby duchovní zakončil Konfiteor modlitební deprekací se zakončením společného Amen věřících, jak je vlastní původnímu uvažování Farského liturgie i současné ekumenické praxi.

Prohlášením „Slova milosti“ zároveň končí přípravný obřad liturgie. Měli bychom mít na paměti, že celý úvodní blok tvoří jeden celek soustředěný kolem motivu pokání. Pro účast na slyšení slova a především přijímání večeře Páně je proto nutné se jej plně účastnit. Při přednesu liturgie by měl celý tento blok vést hlavní předsedající a pro jeho charakter není vhodné, aby byl rozdělován mezi několik celebrantů. Je to dáno povahou a stavbou místa, kdy první dvě proklamace liturgie jsou vlastně dvojí formou pozdravu a následný dialog vychází z předpokladu, že se odehrává mezi předsedajícím a obcí. Z povahy Konfiteor vztahující se k bohoslužebnému obětování a večeři Páně je vyloučeno, aby jej vedl kazatel bez svěcení.

Úvod liturgie je setkáním. Setkáním dění liturgie a dění událostí našich životů. Uprostřed běhu dní, starostí i radostí, oddělujeme čas pro setkání s Bohem. Přicházíme a prosíme, aby

se nás skrze modlitbu, kající vyznání a odpuštění našich vin dotkla Boží milost. Cítíme také soudržnost celého společenství sester a bratří, v modlitbě, v odpuštění i v osobě duchovního, který našemu obecenství předsedá. Chceme vystoupat ze svých temnot a otevřít se Bohu, který vzápětí ve svém Slovu sestoupí k nám. Vstupujeme do liturgie, vstupujeme na cestu svého vysvobození. Kolikrát si dnes ani neuvědomujeme, jak významným počinem byl Farského záměr o plnou účast obce na přípravě k liturgii. Mnohdy bývá neprávem nedoceněn.

VLADIMÍR HRABA

V edici H vychází nová publikace Kristus vprostřed nás – výklad liturgie a malá liturgika Církve československé husitské Vladimíra Hraby. Kniha přináší kompletní praktickoteologický výklad liturgie Církve československé husitské v kontextu obecné liturgiky a teologického myšlení CČSH. Zabývá se též rozбором liturgických symbolů, liturgického roku, svátostí, liturgického prostoru a dalších souvisejících témat. Vedle teoretické části obsahuje také praktický nástin liturgické služby.

Stalo se

Krásné slunečné léto je za námi, pro někoho bylo příliš dlouhé, pro někoho zase obzvláště horké. Každý z nás má různé pocity i zážitky. Královéhradecká diecéze možná některým z vás nejeden den přibarvila...

29. srpna komise pro práci se seniory uspořádala pro naše duchovní věkem nejkoušenější tradiční setkání v Hradci Králové. V září se naši duchovní a kazatelé, setkali na Malé Skále, kde po dva dny promýšleli, jak dále směřovat svou činnost v rámci svých náboženských obcí nebo z pohledu celku církve. Hodnotil se rok, který ze tří čtvrtin byl za námi, přemýšlelo se nad dalšími publikace a projekty do nadcházejícího roku 2019, který ponese název Rok lásky. Také začaly intenzivnější přípravy na diecézní den v České Skalici. Už dva týdny předem na věži Sboru Páně hlásal banner, že naše diecéze bude v tomto malebném městečku slavit den setkávání a radosti. Banner připevňoval připoután na laně bratr farář David Smetana a my ostatní „asistenti“ pouze obdivovali jeho odvahu a čekali, až bude hotovo... K zajištění toho bylo mnoho, a tak jsme rádi uvítali pomoc města, které zapůjčilo pro naši slavnost stany a lavičky, ty

pak ochotně přijeli stavět místní hasiči. Na sobotu 22. září hlásili extrémně silné větry a ochlazení, a naše obavy byly nemalé. Nakonec se ale den vydařil a nad našimi hlavami (bylo nás zde téměř tři sta) zářilo slunce. Za možnost uspořádání tohoto dne vděčíme náboženské obci v České Skalici a všem sestrám

– malá výroba trdelníků. RS podpořila projekt, který bratr farář Rudolf Špaček na jaře předložil. Hlinecký trdelník tak poprvé zavoněl a sestry a bratři mohli ochutnat sladké i slané trdelníky s různými příchutěmi. Nezapomeňte se cestou v Hlinsku zastavit, protože tahle „trdla“ jsou téměř „boží“...

Na fotografii sestry Libuše Hanušová, Jiřina Mojžíšová, Jana Wienerová, Žaneta Černochová, Libuše Kopřivová, Helena Salfická, Věra Řihová, Jaroslava Böhmová, bratři Bohumil Klásek, Erwin Kukučka, Václav Böhm, Jan Rokyta a bratr biskup Pavel.

a bratřím děkujeme za pomoc při přípravách i samotné organizaci dne. Projekt pak podpořilo i finančně Město Česká Skalice, dále pak Královéhradecký kraj a také tento den byl podpořen z Fondu rozvoje Královéhradecké diecéze ČČSH. Poslední středu v září jsme přivítali na diecézní katedře teologa a překladatele Bible 21 Alexandra Fleka. V září jsme vydali stolní kalendář Víra, naděje, láska 2019 s fotografiemi bratra Oldřicha Nermutě a sester Jany Kejzlarové a Lady Kocourkové. Také vyšla sbírka básní bratru faráři Václavu Žďárskému s názvem „Boží ZOO“.

6. října byl znovu zahájen další semestr kazatelského kurzu s přednáškou bratra Oldřicha Bezděčička z věrouky. 10. října v NO v Hlinsku byl zahájen provoz občerstvení na farní zahradě

11. října se v Liberci u 31. posádkového pluku konalo kolokvium k výročí smrti Jana Žižky z Trocnova. Opět po půl roce se setkaly rodiny s dětmi v penzionu Betlém v Janských Lázních. Program pro děti i dospělé /9 rodin/ zde připravili naši duchovní z komise pro práci s dětmi: sestry Františka Klásková, Petra Tamchynová, Lada Kocourková a bratři biskupové Štěpán Klásek a Pavel Pechanec. 17. října ve Frýdlantu zasedala středisková rada Domova u Spasitele, domova pro seniory, toto zařízení je střediskem Husitské diakonie Královéhradecké diecéze. Mysl i tělo potřebuje občas zklidnit, proto Královéhradecká diecéze nabízí svým duchovním a kazatelům možnost „duchovní obnovy“ – duchovních cvičení s lektorem v krásném prostředí broumovského kláštera, letos

na podzim doprovázející byla prof. Ivana Noble. V mnoha našich sborech jsme děkovali Pánu Bohu za úrodu.

Říjen se blížil ke konci a k velkým oslavám výročí republiky. Areál Sboru kněze Ambrože je vystavěn dle návrhu architekta Josefa Gočára a v Hradci Králové – salonu republiky – patří ke skvostům prvorepublikové architektury. Také proto jsou zde slouženy slavnostní bohoslužby s připomínkou výročí vzniku Československa každoročně od 90. let. Letos zde navíc byl připraven celodenní program, kterého se účastnilo až 180 návštěvníků z Hradce i vzdálenějších náboženských obcí. U té příležitosti byla vydána jubilejní turistická známka se Sborem kněze Ambrože.

30. října proběhla slavnostní kolaudace bytového domu v Hronově v Riegrově ulici, kdy jej bratr biskup Pavel uvedl „do života“. V roce 2016 diecézní shromáždění rozhodlo dům koupit, aby v budoucnu příjmy z nájmu těchto bytů mohly pomoci zajišťovat část platu duchovních naší

diecéze. Hlavním hybatelem projektu byl správce budov David Líbal, kterému patří velký dík. 31. října nám do svého badání nechala vhlédnout historička umění Bronislava Kuzica Rokytová, která při videoprojekci přednášela o antinacistické výtvarné scéně v Československu v letech 1933–1945, kdy v naší zemi našlo útočiště před nacismem a fašismem mnoho výtvarníků a umělců.

3. listopadu studenti kazatelského kurzu skládali zkoušku z věrouky a zároveň byl zahájen nový předmět – praktická teologie, přednášejícím byl bratr farář Vladimír Hraba. 3. listopadu pardubický vikariát nejen pro své nejmladší sestry a bratry připravil hravé dopoledne. 4. listopadu byla v NO v Novém Boru uvedena bratrem biskupem Pavlem do služby administrátorky sestra farářka Hedvika Zimmermannová a v odpoledních hodinách se setkala obec v Mimoni, kde do služby kazatele byl uveden bratr Ondřej Bezděk a jako administrující sestra farářka Kateřina Havelková. Všem pře-

jeme mnoho požehnání v jejich nové službě.

Tradičně 17. listopadu se uskutečnila Slavnost světla, kde při svitu loučí a svíček, které jsou z nádvoří vnášeny do sboru, jsou připomínány historické události spojené s tímto datem. Zároveň tentokrát naposledy bylo bratrem patriarchou uvedeno pět posledních zvonů budoucí koncertní zvonohry. Tyto zvony mají být svědky významných osobností minulého století, a tak nesou jména Matěje Gorazda Pavlíka, Jana Opletala, Milady Horákové, Přemysla Pittra a Jana Palacha. 24. listopadu také vikariátní den pro své sestry a bratry připravil náchodský vikariát. Při liturgickém semináři 28. listopadu, byla uvedena nová publikace Vladimíra Hraby „Kristus vprostřed nás, výklad liturgie a malá liturgika Církve československé husitské“. Vydali jsme diář 2019. Pastorační komise pro vás připravila „Koledník nejznámějších vánočních písní“.

JANA PECHANCOVÁ

kalendárium

Některá setkání v diecézi

- 24. 12. Ve většině našich náboženských obcích prožíváme půlnoční bohoslužby, pobožnosti nebo setkání
- 31. 12. Ve většině našich náboženských obcích losujeme verše-hesla pro nový rok 2018
  - 5. 1. Kazatelský kurz – praktická teologie – Benjamin Mlýnek, Hradec Králové
  - 9. 1. Společný vikariát, Hradec Králové
- 30. 1. Diecézní katedra – S Bibli trochu jinak – Mgr. Zuzana Kalenská, Hradec Králové
  - 2. 2. Kazatelský kurz – praktická teologie – Vladimír Hraba, Hradec Králové
- 27. 2. Diecézní katedra, Hradec Králové
  - 2. 3. Vikariátní shromáždění pardubického vikariátu
- 16. 3. Vikariátní shromáždění hradeckého vikariátu
- 20. 3. Vikariátní shromáždění libereckého vikariátu
- 23. 3. Vikariátní shromáždění náchodského vikariátu
- 27. 3. Diecézní katedra, Hradec Králové

**Královéhradecká diecéze ČČSH vyhlašuje
bohoslužebnou sbírku
na 1. neděli adventní
2. prosince 2018**

DAR LÁSKY

**určenou pro podporu
práce s dětmi a mládeží**

**Sbírku prosím odešlete na účet
královéhradecké DR
č. 107-6504180217/0100
pod var. symbolem 02 + číslo NO.**